

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 7 вересня 2020 р. № 2
в.о. завідувачки кафедри

(Юлія УШКАРЕНКО)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ
КОМПОНЕНТИ**

МЕНЕДЖМЕНТ

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Херсон 2020

Опис курсу

Назва освітньої компоненти	OK16 Менеджмент
Викладач	Світлана Євтухова (Svitlana Yevtoukhova), кандидат економічних наук, доцент https://orcid.org/0000-0001-7521-8459
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2995
Контактний телефон	(0552) 32-67-62
Email викладача:	s.evtoukhova@gmail.com
Графік консультацій	Тиждень А, середа, за призначеним часом
Методи викладання	Презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	Диференційований залік

1. Анотація дисципліни: дисципліна включає теми, пов'язані з дослідженням структури організації та управління підприємствами. Вивчення тем курсу і застосування інструментальних методів дозволяє здійснювати стратегічний аналіз функціонування бізнес-структур та формувати знання у галузі управління різними сферами діяльності виробничих підприємств великого та малого бізнесу.

2. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з системи управління організаціями та формування процесу стратегічного управління в них.

Завдання:

- вивчення сутності основного категоріального апарату менеджменту та управління;
- розкриття структури організації та взаємозв'язку її внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;
- дослідження основних методів управління;
- формування знань з теорії та практики стратегічного планування, мотивування та контролювання;
- визначення ефективних форм організаційних структур управління в сучасному економічному середовищі;
- реалізація стратегічного управління підприємством для створення параметрів його ефективного функціонування та подальшого розвитку;
- проведення стратегічного аналізу та прийняття стратегічних рішень у менеджменті.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність – бакалавр здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання,

фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3,5 кредити / 105 годин	18	16	71

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова компонента
2020-2021	2	072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	Обов'язкова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, мультимедійний пристрій для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль); Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Веб-браузер, MS Excel.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. За використання телефонів і комп'ютерних

засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розгляду навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розподілу II)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ					
тиждень 1	Тема 1. Сутність та роль менеджменту: 1.1. Предмет, об'єкт та суб'єкт менеджменту. 1.2. Цілі та завдання менеджменту і підприємства. 1.3. Управлінські революції 1.4. Класичні теорії менеджменту. 1.5. Основні положення сучасної	лк - 2 год., практ. – 2 год., самост. – 6 год.	Основні: 1-5 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,5,6	Опитування	5

	системи менеджменту.				
тиждень 2	Тема 2. Система та процес управління: 1.1. «Система» та її основні ознаки. 1.2. Визначення поняття «процес». 1.3. Первинні функції управління. 1.4. Складові управлінського контролю. 1.5. Складові управлінського циклу. 1.6. Основні підходи до управлінського процесу.	лк. - 2 год., практ. – 2 год., самоств. – 6 год.	Основні: 1-5 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,5,6	Опитування, вирішення кейсів	5
тиждень 3	Тема 3. Планування. 1.1. Планування та його види. 1.2. Класифікація цілей організації. 1.3. «Дерево цілей» та правила його побудови.	лк. - 2 год., практ. – 2 год., самоств. – 6 год.	Основні: 1-5 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,5,6	Опитування, вирішення завдань	5
тиждень 4	Тема 4. Передумови застосування стратегічного управління та стратегічного планування в організації	лк. – 2 год., практ. -2 год., самоств. – 6 год.	Основні: 4-9 Додаткові: 5-9 Інтернет-ресурси: 1-3, 5-7	Опитування, вирішення кейсів, тестування	5

	<p>1.1. Концептуальні основи стратегічного управління.</p> <p>1.2. Характеристика категорії «стратегія».</p> <p>1.3. «Стратегічний набір» та вимоги до його побудови.</p> <p>1.4. Класифікація стратегій.</p> <p>1.5. Ієрархія «стратегічного набору» підприємства.</p> <p>1.6. Види загальних конкурентних стратегій.</p>				
Модуль 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ					
тиждень 5	<p>Тема 5.</p> <p>Середовище господарської діяльності</p> <p>1.1. Мета та функції стратегічного аналізу.</p> <p>1.2. Ієрархічна модель середовища БКГ (BCG).</p> <p>1.3. Класифікація факторів зовнішнього середовища.</p> <p>1.4. Аналіз «стратегічного рівня» підприємства.</p> <p>1.5. Показники аналізу</p>	лк. – 2 год., практ. -2 год., самоств. – 8 год.	Основні: 4-9 Додаткові: 5-9 Інтернет-ресурси: 1-3, 5-7	Опитування, розробка розділів SWOT-аналізу за тематикою лекції	5

	зовнішнього середовища				
тиждень 6	Тема 6. Сутність SWOT-аналізу та прогнозування 1.1. Визначення понять: "стратегічний баланс" та "можливості". 1.2. Визначення складових елементів SWOT - аналізу. 1.3. Матриця SWOT-аналізу. 1.4. Функції прогнозування в системі стратегічного планування. 1.5. Основні методи прогнозування .	лк. – 2 год., практ – 2 год., самоств. – 10 год.	Основні: 4-9 Додаткові: 4-9 Інтернет-ресурси: 1-3, 5-7	Опитування, розробка розділів SWOT-аналізу за тематикою лекції	5
Тиждень 7	Тема 7. Сутність та класифікацій стратегій 1.1. Сутність стратегії. 1.2. Стратегічний набір. 1.3. Класифікація стратегій	лк. – 2 год., практ. -2 год., самоств. – 6 год.	Основні: 1-5 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,5,6	Експрес-опитування, розробка розділів SWOT-аналізу за тематикою лекції	5
тиждень 8	Тема 8. Лідерство і керівництво в організації 1.1. Концептуальні основи	лк. – 2 год., практ. -1 год., самоств. – 4 год.	Основні: 1-5, 10, 11 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси:	Опитування, розробка розділів SWOT-аналізу	5

	понять «керівництво» і «лідерство». 1.2. Типи стилів керівництва. 1.3. Принципи і прийоми управління.		1,4,5,6	за тематикою лекції	
тиждень 9	Тема 9. Мотивація як загальна функція менеджменту 1.1. Модель процесу мотивації. 1.2. Типи винагородження. 1.3. Змістовні теорії мотивації. 1.4. Процесні теорії мотивації.	лк. – 2 год., практ. -1 год., самоств. – 4 год.	Основні: 1-5 Додаткові: 1-3 Інтернет-ресурси: 1,4,5,6	Опитування, розробка розділів SWOT-аналізу за тематикою лекції	5

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання
Оцінювання відповіді на екзамені

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40	Глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач
33-35	Міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
30-32	Міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
26-29	Посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач
24-25	Слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані

	відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач
14-23	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
0-13	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

№	Види навчальної діяльності (робіт)	Модуль 1. Сутнісна характеристика менеджменту та стратегічного управління	Модуль 2. Функціональні аспекти менеджменту	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- тестування	15	15	30
	- практичні (лабораторні) роботи	5	5	10
	- усне опитування	5	5	10
2.	Самостійна робота	5	5	10
3.	Контрольна робота			
	Поточне оцінювання (разом)	30	30	60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
Вибіркові види діяльності (робіт)				
1	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно

60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. – Рівне: НУВГП, 2016. – 291с.
2. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.
3. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
4. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. – К. : Ліра-К. – 2018. – 528 с.
5. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій: [навч. посібник для внз] К. : Центр учб. літ., 2016. 560 с.
6. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. Бондар-Підгурська, А. О. Глебова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448с.
7. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с. 5. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
8. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 324 с.
9. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2015. – 728с.

Додаткові:

10. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
11. Менеджмент громадських організацій : вибрані питання теорії та практики : навч. посіб. / [Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Мішенін Є. В. та ін.]; за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка, О. А. Лук'янихіної. – Суми : Університетська книга, 2015. – 366 с.
12. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
13. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський – вид. 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
14. Старченко Г. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. / Г. В. Старченко, І. В. Калінько, І. А. Косач. - К. : КондорВидавництво, 2015. - 264 с.

Інтернет-ресурси:

15. Інтернет-портал для управлінців // Електронний ресурс:
<http://www.management.com.ua/>
16. Офіційний сайт ТОВ «Інформаційне агентство «Медіа Ресурси Менеджмент» («МРМ»)» // Електронний ресурс: <https://mrm.ua/ru/about>
17. Офіційний сайт компанії «Strategic» // Електронний ресурс:
<https://strategic-ua.com/>
18. Глобальна консультативна компанія з питань лідерства // Електронний ресурс: <https://www.n2growth.com/>
19. Офіційний сайт Management Innovation eXchange // Електронний ресурс:
<https://www.managementexchange.com/>
20. Топ 25 сайтів для керівника // Електронний ресурс:
<http://www.management.com.ua/notes/top25-ceo-sites.html>
21. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень // <https://niss.gov.ua/>